

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 24 lipca 2023 r.

DIH-3.707.60.2023.AŁ

DECYZJA DIH-III/62/2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorców: Piotra Kociątkowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Kociątkowski „ELIPKO” P.H.U. oraz Elżbietę Kociątkowską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Elżbieta Kociątkowska „ELIPKO” P.H.U., będących współnikami spółki cywilnej ELIPKO PHU s.c. Piotr Kociątkowski, Elżbieta Kociątkowska w Poznaniu, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 25 maja 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.39.2023), nakładającej solidarnie na ww. przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), za uwidocznienie cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości, w związku z brakiem określenia w cenniku ilości oferowanych potraw i wyrobów, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 14-17 marca br. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Wielkopolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z 14 marca br. (nr upoważnienia: UH.8361.39.2023), przeprowadzili kontrolę w kawiarni należącej do przedsiębiorców: [xxxxxx] oraz [xxxxxx], będących współnikami spółki cywilnej [xxxxxxxxxxxx], zwanych dalej również „stronami”, „wspólnikami spółki cywilnej” lub „przedsiębiorcami”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, do przedsiębiorców skierowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 27 lutego br. znak UH.8360.27.2023, w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli, obejmujący m.in. ocenę prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach. Zawiadomienie to doręczono przedsiębiorcom 3 marca br.

Kontrolę przeprowadzono w obecności jednego ze współników spółki cywilnej, uprawnionego do reprezentowania kontrolowanych przedsiębiorców w trakcie kontroli (zgodnie z umową spółki cywilnej i aneksem do tej umowy), któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli. Jednocześnie ten sam współnik spółki cywilnej zobowiązał się przekazać jeden egzemplarz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli drugiemu ze współników spółki cywilnej.

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości uwidaczniania cen oferowanych towarów na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Podczas kontroli sprawdzeniu poddano 105 pozycji potraw i napojów znajdujących się w ogólnodostępnym cenniku (karcie głównej, karcie sezonowej, karcie z piwami i winami) oraz wyeksponowanych w ladzie chłodniczej kontrolowanej kawiarni. W odniesieniu do 15 pozycji napojów podanych w cenniku ceny odnosiły się do ich ilości nominalnej. Natomiast w przypadku 90 pozycji potraw i napojów wymienionych w cenniku nie podano określenia ich ilości (gramatury, objętości). Były to następujące towary:

- 1) Jogurtowa pychotka w cenie 14,50 zł,
- 2) Galaretka w cenie 10,90 zł,
- 3) Deser wiśniowy fit w cenie 15,40 zł,
- 4) Krem brokułowo-bazyliowy w cenie 10,60 zł,
- 5) Kanapka w cenie 11,80 zł,
- 6) Szarlotka w cenie 18,50 zł,
- 7) Brownie w cenie 17,40 zł,
- 8) Tarta bananowa w cenie 16,40 zł,
- 9) Zapiekane jabłka pod kruszonką w cenie 15,70 zł,
- 10) Muffin w cenie 10,00 zł,
- 11) Wina białe w cenie 23,70 zł,
- 12) Wina czerwone w cenie 23,70 zł,
- 13) Wina musujące w cenie 23,90 zł,
- 14) Kawa po wiedeńsku w cenie 19,20 zł,
- 15) Smoothie śliwkowe w cenie 19,70 zł,
- 16) Herbata wiśniowy czar w cenie 19,80 zł,
- 17) Kawowa czekolada w cenie 25,10 zł,
- 18) Piernikowa kawa latte w cenie 19,80 zł,
- 19) Orzechowa Mocha w cenie 23,40 zł,
- 20) Kawa po irlandzku w cenie 23,90 zł,
- 21) Karmel Latte Macchiato w cenie 20,10 zł,
- 22) Czekoladowa pomarańcza w cenie 24,40 zł,
- 23) Czekolada z chałwą waniliową e cenie 24,50 zł,
- 24) Szarlotka na ciepło z lodem w cenie 23,70 zł,
- 25) Sernik z wiśniami w cenie 23,70 zł,

- 26) Deser Toffi w cenie 24,90 zł,
- 27) Herbata (czarna, ziołowa, zielona, biała, owocowa) w cenie 14,50 zł,
- 28) Herbata Malinowy Orient w cenie 17,90 zł,
- 29) Herbata Rozgrzewający imbir w cenie 17,20 zł,
- 30) Herbata Wiśniowy Czar w cenie 19,80 zł,
- 31) Kawa espresso w cenie 8,60 zł,
- 32) Kawa Doppo w cenie 12,40 zł,
- 33) Kawa czarna w cenie 13,00 zł,
- 34) Kawa czarna w cenie 14,60 zł,
- 35) Kawa czarna w cenie 15,80 zł,
- 36) Kawa Wersal w cenie 15,30 zł,
- 37) Kawa Wersal w cenie 16,70 zł,
- 38) Kawa Wersal w cenie 17,80 zł,
- 39) Kawowy Orient w cenie 13,90 zł,
- 40) Kawowy Orient w cenie 15,40 zł,
- 41) Kawowy Orient w cenie 16,60 zł,
- 42) Kawa Fiat White w cenie 15,60 zł,
- 43) Kawa Caffè Crema w cenie 14,70 zł,
- 44) Kawa biała w cenie 14,40 zł,
- 45) Kawa biała w cenie 15,60 zł,
- 46) Kawa biała w cenie 16,80 zł,
- 47) Cappuccino w cenie 14,90 zł,
- 48) Cappuccino w cenie 16,30 zł,
- 49) Cappuccino w cenie 17,60 zł,
- 50) Kawa Paryżanka w cenie 15,50 zł,
- 51) Kawa Paryżanka w cenie 16,80 zł,
- 52) Kawa Paryżanka w cenie 18,10 zł,
- 53) Kawa latte w cenie 16,80 zł,
- 54) Kawa latte Macchiato w cenie 16,90 zł,
- 55) Kawa Mocha w cenie 18,40 zł,
- 56) Kawa Mocha Marcepan w cenie 19,20 zł,
- 57) Kawa mrożona wanilia w cenie 17,86 zł,
- 58) Kawa standardowa Frappe w cenie 18,20 zł,
- 59) Irlandzki krem Frappe w cenie 23,20 zł,
- 60) Koktajl leśny epizod w cenie 19,70 zł,
- 61) Koktajl bananowy powiew w cenie 20,10 zł,
- 62) Koktajl truskawkowa rozkosz w cenie 22,70 zł,
- 63) Koktajl Gruszkowy w cenie 21,40 zł,
- 64) Frappe bananowe w cenie 20,40 zł,
- 65) Czekolada klasyczna w cenie 22,40 zł,
- 66) Kawowa czekolada w cenie 26,70 zł,
- 67) Kapiel w czekoladzie w cenie 26,60 zł,
- 68) Czekolada paris w cenie 21,60 zł,
- 69) Gruszka w czekoladzie w cenie 24,20 zł,
- 70) Czekolada z likierem w cenie 24,80 zł,
- 71) Sałatka owocowa w cenie 16,90 zł,

- 72) Owocowa beza w cenie 21,30 zł,
- 73) Fitness mango w cenie 22,50 zł,
- 74) Wiśniowa słodycz w cenie 25,20 zł,
- 75) Sok ze świeżych owoców w cenie 16,10 zł,
- 76) Sok owocowa witaminka w cenie 16,40 zł,
- 77) Napój Super Fit w cenie 15,90 zł,
- 78) Sok witaminka mix w cenie 16,40 zł,
- 79) Napój Coca Cola w cenie 9,10 zł,
- 80) Napój Fanta w cenie 9,10 zł,
- 81) Napój Spite w cenie 9,10 zł,
- 82) Napój Kinley w cenie 9,10 zł,
- 83) Napój Fuze tea w cenie 9,10 zł,
- 84) Napój Cappy w cenie 9,10 zł,
- 85) Woda Kropla Beskidu w cenie 6,60 zł,
- 86) Drink Malibu Coca Jumbo w cenie 25,90 zł,
- 87) Drink Apple Melody w cenie 21,30 zł,
- 88) Drink Abrakadabra w cenie 22,30 zł,
- 89) Drink Mojito w cenie 22,90 zł,
- 90) Drink Simona w cenie 23,90 zł.

W cenniku, przy ww. wyrobach i napojach nie podano ich ilości, do których odnosi się podana cena, wbrew wymaganom § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, co stanowiło naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a w konsekwencji prowadziło do naruszenia interesów konsumentów.

W toku kontroli, na żądanie inspektorów, usunięto stwierdzone nieprawidłowości.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 17 marca br. (nr akt kontroli: UH.8361.39.2023) oraz w dołączonej do niego dokumentacji, w tym oświadczeniach współnika spółki cywilnej z 14 marca br.

Omyłki pisarskie w protokole kontroli dotyczące liczby pozycji towarów objętych kontrolą sprostowano w piśmie z 21 kwietnia br.

Do protokołu kontroli strony nie zgłosiły uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 26 kwietnia br., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej „kpa”, Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorców o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu uwidocznienia cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości, w związku z brakiem określenia ilości potraw lub wyrobów w odniesieniu do 90 z nich, wbrew obowiązkowi określonym w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz wymaganom wskazanym w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym poinformowano strony również o przysługujących im prawie do czynnego udziału w postępowaniu, z czego jednak nie skorzystały. Zawiadomienie to doręczono stronom 4 maja br.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Wielkopolski WIIH w drodze decyzji z 25 maja br. (nr akt sprawy: UH.8361.39.2023), nałożył solidarnie na przedsiębiorców

karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, za uwidocznienie cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości, w związku z brakiem określenia w cenniku ilości oferowanych potraw i wyrobów w odniesieniu do 90 z nich. Powyższa decyzja została doręczona stronom 31 maja br.

23 czerwca br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH, złożone przez przedsiębiorców pismo z 12 czerwca br. (nadane tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), zawierające odwołanie od ww. decyzji.

Pismem DIH-3.707.60.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował strony o przysługującym im prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronom 7 lipca br. Strony nie skorzystały z przysługujących im uprawnień.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (lub usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (lub określonej usługi), których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach, stosownie do treści art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów lub usług regulują przepisy rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, będącego rozporządzeniem wykonawczym do ww. ustawy.

Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia i innych oferowanych usług w cenniku.

W świetle § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cennik, o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą są one sprzedawane, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do której odnosi się cena.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.).

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w kawiarni należącej do przedsiębiorców, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego WIIH stwierdzili, że w przypadku 90 pozycji potraw i napojów (spośród 105) wykazanych w cenniku nie podano określenia ich ilości (gramatury, objętości), wbrew postanowieniom art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa m.in. w art. 4 ust. 1 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Wielkopolski WIH w drodze decyzji z 25 maja br. (nr akt sprawy: UH.8361.39.2023), nałożył na przedsiębiorców, którzy dopuścili się powyższego naruszenia karę pieniężną w wysokości 2 000 zł.

Odwołując się od wydanej decyzji, strony podniosły, że prowadzą małą firmą, której trudno jest odnaleźć się w obecnej skali przepisów i ich nowelizacji. Odnosząc się do kwestii nałożenia kary finansowej za uwidocznienie cen „w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości”, wskazały, że dotychczas ich klienci składali zamówienia bezpośrednio przy barze, gdzie otrzymywali rzetelne informacje o dostępnych produktach, jak również mieli możliwość porównania cen i wielkości przy wystawionych wzorcowych naczyniach, np. filiżankach do kawy, a ponadto wielkość dań była podawana w obowiązującym na moment kontroli menu w formie graficznej (na zdjęciach). Strony podniosły, że podczas kontroli uzyskały pełną widzę na temat przepisów ustawy, oraz że wyciągnęły z niej natychmiastowe wnioski i od razu wprowadziły zmiany w funkcjonowaniu kawiarni, w tym wydrukowały nowe, dostosowane do obecnego prawa menu, którego nieplanowany koszt (wynoszący 788,47 zł) w obecnych czasach jest dużym obciążeniem finansowym dla ich firmy. Strony uważają, że nałożona na nich kara pieniężna jest bardzo dużym obciążeniem dla ich firmy, z uwagi na wciąż odczuwalne skutki wprowadzonych w czasie pandemii COVID-19 obostrzeń dla całej branży gastronomicznej, a ponadto wysoką inflację, kryzys energetyczny i ogromny wzrost kosztów prowadzenia działalności, niewspółmierny do osiąganych przychodów. Dodały, że sytuacja finansowa ich firmy jest trudna do tego stopnia, że były zmuszone zamknąć drugi lokal gastronomiczny mieszczący się w Poznaniu. Zwróciły uwagę, że ich kawiarnia działa od wielu lat i w tym czasie zyskała sobie grono wielu stałych klientów, którzy chętnie do niej wracają, oraz że przez cały ten okres nie wystąpiły żadne nieprawidłowości w prowadzeniu przez nich działalności, co świadczy o wysokim poziomie dbałości o interesy konsumentów. W świetle powyższego, strony wniosły o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Należy wskazać, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, który stanowi, że karę pieniężną nakłada się na przedsiębiorcę, który nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5. Przepisy art. 4 tej ustawy stanowią w ust. 1, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, zaś w ust. 6 pkt 1, że Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa UOKiK, określi, w drodze rozporządzenia, m.in. sposób uwidaczniania cen towarów i usług - mając na uwadze potrzebę zapewnienia dostępności informacji o cenie. Dodatkowe wymagania, poza przewidzianymi w ustawie, zostały więc określone w rozporządzeniu w sprawie uwidaczniania cen. Rozporządzenie to stanowi w § 9 ust. 2, że cennik, w którym przedsiębiorca prowadzący działalność usługową m.in. w zakresie gastronomii uwidacznia ceny oferowanych potraw lub wyrobów, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą są one sprzedawane, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do której odnosi się cena.

Podkreślić należy, że przepisy ustawy o informowaniu o cenach, jak również przepisy rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, mają na celu ochronę konsumentów przed wygórowanymi cenami ustalonymi w sposób dowolny przez przedsiębiorców prowadzących działalność usługową m.in. w zakresie gastronomii. Ustalają one reguły postępowania

administracyjnego wymuszającego na przedsiębiorcach realizację obowiązku uwidaczniania cen oferowanych potraw lub wyrobów.

Z powyższych przepisów wynika, że dodatkowe informacje, jakie powinny być podane w cenniku obok ceny potrawy lub wyrobu, będącego w ofercie lokalu gastronomicznego, to w szczególności pełna nazwa potrawy lub wyrobu, a także określenie ich ilości. Informacje te stanowią minimum, jakie należy spełnić, aby umożliwić konsumentom identyfikację ceny z towarem, w związku z czym brak tych informacji jest równoznaczny z podaniem ceny w sposób niewłaściwy, sprzeczny z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Przy ocenie, czy zostały spełnione powyższe wymagania, bierze się pod uwagę przede wszystkim to, czy konsument otrzymał jasną i rzetelną informację o cenie, umożliwiającą wybór i porównanie produktów znajdujących się w ofercie sprzedaży. Ze specyfiki branży gastronomicznej wynika, że przygotowywane potrawy i napoje wydawane są na porcje, które mogą być różnej wielkości (w tym porcje głównych składników potraw), stąd też dla takich produktów wprowadzony został wymóg podawania dodatkowo określenia ich ilości. Jeżeli produkty oferowane są w różnych wielkościach, konsument powinien otrzymać jasną i zrozumiałą informację pozwalającą na rozróżnienie i określenie tych wielkości, np. w przypadku ciast i deserów powinna być podana ich gramatura, w przypadku napojów typu kawa czy herbata powinna być podana ich objętość. Samo zaprezentowanie w cenniku, obok ceny oraz pełnej nazwy produktu, wielkości i rodzaju naczynia, np. filiżanki do kawy, bądź wielkości dania w menu w formie graficznej (na zdjęciach), wbrew przekonaniu stron, nie jest wystarczające dla spełnienia powyższych wymagań. Jednocześnie, nie czyni zadość powyższym wymaganiom przekazywanie informacji o ilości potraw lub napojów w formie ustnej, czy też, jak to ujęły strony w odwołaniu, poprzez składanie zamówienia bezpośrednio przy barze.

Należy jeszcze raz podkreślić, że działalność usługowa w zakresie gastronomii została dodatkowo uregulowana w § 9 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, który nakłada obowiązek uwidaczniania cen oferowanych potraw lub wyrobów w cenniku. Obowiązek ten przedsiębiorcy spełniają w powszechnie dostępnej formie wizualnej prezentacji (cennika), co stwarza konsumentom możliwość porównania cen oferowanych towarów (lub usług) (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt II GSK 805/21). Ponadto, aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów przed niekorzystnymi dla klientów praktykami, cennik powinien stanowić rzetelny i wiarygodny nośnik informacji o jednoznacznie skonkretyzowanych cenach świadczonych usług (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt II GSK 4915/21).

Należy zwrócić uwagę, że cena sprzedaży zawiera w sobie cenę za daną ilość produktu. Cena ta ma umożliwić konsumentom identyfikację ceny z produktem, w szczególności m.in. poprzez określenie jego ilości. W przypadku produktów gastronomicznych, brak określenia ich ilości, może wprowadzać konsumenta w błąd i prowadzić do sytuacji, gdzie za każdym razem może zostać mu wydana inna wielkość - ilość danego produktu, zaś cena pobierana byłaby taka sama, na co słusznie zwrócił uwagę również organ pierwszej instancji. Stąd też, w opinii Prezesa UOKiK, powiązanie cen oferowanych produktów gastronomicznych z ich ilością ma swoje uzasadnienia faktyczne i prawne.

Na gruncie niniejszej sprawy stwierdzono, że sporządzony przez strony cennik nie zawierał określenia ilości (gramatury, objętości) w przypadku 90 na 105 pozycji potraw i napojów, co stanowiło blisko 86% produktów objętych kontrolą.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że ustalenia kontroli stanowią podstawę do przyjęcia, iż strony, będące współnikami spółki cywilnej, naruszyły dyspozycję art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z niespełnieniem wymagań określonych w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, a tym samym dopuściły się czynu, który podlega karze pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

Podkreślenia wymaga, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotów ponoszących odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ciążących na nich obowiązków. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania nałożonych prawem obowiązków.

Strony, będące współnikami spółki cywilnej, jako profesjonaliści na rynku, mieli obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z prowadzoną przez nich działalnością. Byli oni obowiązani uwidocznić w cenniku ceny oferowanych produktów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, poprzez podanie w cenniku, obok ceny oraz pełnej nazwy produktu, także określenia ich ilości. Nie ulega wątpliwości, że strony w przypadku 90 na 105 pozycji potraw i napojów wykazanych w cenniku nie wykonały powyższych obowiązków, co skutkowało wymierzeniem im kary pieniężnej. Nie pominięto przy tym faktu, że w stosunku do tych przedsiębiorców nie stwierdzono wcześniej naruszenia obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach.

W niniejszej sprawie, Wielkopolski WIIH był uprawniony do wymierzenia kary pieniężnej w oparciu o art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w granicach przewidzianych tym przepisem, tj. w wysokości do 20 000 zł. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 2 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, po uwzględnieniu w sposób prawidłowy wszystkich przesłanek określonych w art. 6 ust. 3 tej ustawy, jest w opinii Prezesa UOKiK, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia. Stanowi ona 10% górnego wymiaru kary i [xxxxxx]% przychodów osiągniętych przez strony w 2022 r.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II GSK 1823/11). Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 2 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie

naruszania prawa przez strony. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strony niezwłocznie, na żądanie inspektorów, usunęły stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci przed złożeniem zamówienia w lokalu gastronomicznym nie dysponowali wiedzą o ilości (gramaturze, objętości) danej potrawy czy napoju, do którego przypisano określoną cenę i nazwę. Zostali oni zatem pozbawieni dostępu do należytej informacji, jaką niewątpliwie winni byli otrzymać, co bezsprzecznie narusza ich interesy. Tym samym, naruszenie nastąpiło i nie może ono zostać uznane za znikome, co zostało wskazane również w treści zaskarżonej decyzji. Naruszenie to dotyczyło większości objętych kontrolą produktów. Przesłanka pierwsza nie została zatem spełniona.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Dodać należy, że fakt zaprzestania naruszenia prawa i podjęcia działań naprawczych przemawia na korzyść stron i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże nie może stanowić usprawiedliwienia wobec takiego zachowania, ani też nie może zwalniać stron z odpowiedzialności za naruszenie prawa. Jednocześnie należy wskazać, że okoliczność poniesienia kosztów związanych z dostosowaniem swojej działalności do obowiązującego prawa, w szczególności ze względu na stwierdzone naruszenia, które godziły w interesy konsumentów, nie może stanowić podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 kpa, gdyż jak słusznie uznał organ pierwszej instancji na podstawie posiadanej wiedzy, na strony za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej.

Brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa, tj. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, gdyż nie można na podstawie całokształtu zaistniałych na gruncie danej sprawy okoliczności uznać, że cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna, zostały spełnione w momencie usunięcia przez strony naruszenia prawa.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek stron o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie nakładania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, zaś zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Ponadto uwzględniając, że w odwołaniu strony przedstawiły argumenty dotyczące trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znajduje się ich firma, co powoduje, iż nałożona na nich kara pieniężna jest bardzo dużym obciążeniem dla ich firmy, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji finansowej czy materialnej stron może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publicznoprawnej, jaką jest nałożona kara pieniężna. Prezes UOKiK nie ma podstaw do obniżenia czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, kierując się trudną sytuacją ekonomiczną stron, jeżeli stan faktyczny sprawy wprost uzasadnia jej nałożenie w określonym przez organ pierwszej instancji wymiarze.

W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, do kar pieniężnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”.

W myśl art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej, organ administracji publicznej, który nałożył karę pieniężną (tj. Wielkopolski WIIH), na wniosek stron, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem stron lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary pieniężnej lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy przy tym zaznaczyć, że kary pieniężne stają się zaległością w sytuacji, gdy nie zostaną uiszczone w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
  - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) [xxxxxx]
- 2) [xxxxxx]
- 3) Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 4) a/a